

**2-ро място: Люба Тодорова,
на 21 години по рождение и по дух от Варна, понастоящем живее в София,
студент по Режиcура за драматичен театър в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”**

1. Относно проблема със замърсяването на въздуха в големите градове - няма да спре, напротив ще се задълбочава и трябва да се регулира прогресивно. За опазване на въздуха предлагам да се въведе електрически градски транспорт във всички градове, където има градски транспорт. Освен за обществените линии да се въведе политика с такава цел и за частните превозвачи - да се насърчат със субсидии и постепенно да се задължат да инкорпорират електрически превозни средства в редовните си линии. Програмата постепенно да обхване и физическите лица с цел ограничаване на автомобили на газ и бензин и всички автомобили в града да бъдат минимум с полу-електрически двигатели.
2. Относно проблема с реализацията след висше и професионално образование в България. Да се насърчи система за взаимовръзка на всяко професионално учебно заведение с държавни или частни работодатели от същата сфера, които да спонсорира обучението на необходимите им кадри в тези учебни заведения. Стремешът да е взаимен - на учебните заведения към работодатели, които имат нужда от техните специалисти и от работодатели към учебни заведения. След завършването тези дипломирани професионалисти да постъпят на работа при съответния работодател за определен предварително договорен период. Стипендиите на работодателите да са няколкостепенни според нуждите и успехите на кандидата - за такса, за съпътстващи обучението разходи (напр. квартири, консумативи) и за стимул. Подобна програма ще спомогне за решаването на проблема с липса на определени кадри в определени сфери и излишъка от кадри в други, защото нуждата на работодателите ще определя местата за дадени специалности. Ако се спонсорира например 200 места за електроинженери и само три за маркетинг специалисти, студентите ще избират къде да се опитват спрямо и тези квоти. Естествено и свободата на всеки да следва каквото реши независимо дали ще има предварителен договор с работодател остава, стига да се пребори за мястото си и за работа след това - тоест както е сега.
3. Следващ проблем, който тази програма ще адресира е проблема с обезлюдяването на малки населени места и едновременно с това монопола на големи производители в хранителната и селскостопанската индустрия. Да се учережи държавна субсидия за хора, живели и работили в големите градове, които решават да се изнесат на село и да развият малко частно селско стопанство - стипендията да варира според това дали ще произвеждат само за собствена консумация или и за продан. За тези, които ще произвеждат продукцията повече от необходимата за лична консумация да се организират по райони борси за продаване на техните продукти при строг надзор за надценка не повече от определен процент. Така натуралната продукция от малки селски стопанства с по-голямо качество ще стига и в градовете, а не само продукцията със съмнителен произход от огромните корпоративни производители.
4. Във връзка с изоставените и нестопанисваните имоти и земи в държавата предлагам да се промени системата за собственост над земята. Затова предлагам земята, на която са частните имоти да не може да се закупи завинаги, а само да се наеме за определен период от 20, 30

или повече години според договора. Същото да важи и за предприемачеството - сделки свързани с придобиване на големи площи земи и имоти за промишлени и други бизнес цели. Земята да не и за продан. Тя е нещо изцяло касаещо обществен интерес. Така с фалирането на един бизнес или с емиграцията на едно семейство няма да остават непристъпни разрушаващи се сгради или огромни частни пространства, а ще има възможност те да се облагородят и да се използват според нуждите на друг инвеститор или държавата. Също така ще се ограничи невъзвращаемо чуждестранната собственост на български земи с неопределени лични цели и ще останат само чуждестранните инвестиции.

5. Относно проблема с вечния недостиг на средства за културната политика на страната. Държавата може да изисква от чуждите големи инвеститори определено перо в бюджета им за субсидиране на местни културни мероприятия. Тя може да организира разпределянето на тези средства и кандидатстването на проектите за тях съвместно с поне един представител на инвеститорите за регулация.

6. След като се насърчи културната политика откъм средства следва да се насърчи посещението на културни дейности и да се организира тяхното развитие вътрешно с оглед на по-голяма устойчивост на културните институции и извън столицата и освежаването им. Тук също съществува проблема с реализацията на кадри, завършили артистично образование. Затова предлагам театрите с щатни труп да са задължени да взимат на договор от поне една година поне по един дипломант независимо от размера на трупата си. Това ще насърчи и освобождаването от длъжност на възрастни актьори, които от години не играят в нищо, а стоят на пълен щат. Също така ще разпрати млади хора по провинцията, което може да даде тласък на тамошните културни институции. За насърчаване на посещаването на културни дейности от хора, които биха ги посещавали но нямат насъщни възможности да се организира поне веднъж месечно безплатен транспорт за желаещите от общината на малки населени места към по-голямото населено място за културно събитие. (театър, концерт, кино).

7. Достъпността на образованието, иначе спонсорирано от държавата също е под въпрос като се имат предвид съпътстващите разходи около всеки ученик и студент. Също така трябва да се въведат стимули за всички граждани да продължат личностното си развитие след професионалната си реализация и способ за такова развитие е четенето. Имаме наличието на библиотеките, които обаче не са толкова популярни в съвременното капиталистическо общество, стимулирано от желанието за покупка. Затова предлагам да се регулират цените на книгите на пазара според нивото на средната работна заплата в населеното място. Цената на една книга да варира според района, в който се продава и ако той е по-беден, т. е. с по-нисък среден доход, тя да е по-ниска. За достъпността на образованието пък предлагам всички учебници, дори вносните, да са безплатни за учащите до 12 клас и за тези, които учат висше образование на държавна поръчка. Това може да стане като държавата се договори с издателите за евтино закупуване на големи количества или ако няма необходимите средства да ги намери от частните и чуждестранни инвеститори, като ги задължи да имат перо в бюджета за социално-образователни дейности с тази цел.

8. Туризмът е ключов сектор за икономиката на нашата държава и неговото развитие трябва да се насърчава особено задълбочено. Предлагам устойчива програма за локализиране, откривателство, опазване и реклама на всички природни и исторически забележителности. Всяка община ежегодно да приема предложения свързани с локалните забележителности от всякакъв характер от своите граждани и от отговорници за тези проучвания. Също така всяка община ежегодно да инспектира своите забележителности и да прави необходимите ремонти и осъвременявания на методите за достъп. Всички нови предложения да постъпват в министерството на туризма, да се облагородяват за туристически групи и да се включват в

каталог за цялата страна. Всяка туристическа агенция да е задължена да предлага маршрути в България и при общуването си с чуждестранни партньори да разменя програми за България в замяна на програми за определената страна. Така чуждестранни оператори ще изпращат също туристи в България. Всяка община освен списък на забележителностите си трябва да предлага ежегодно на министерството план за достъпен транспорт до местата на забележителностите - специални автобусни или влакови линии до мястото.

9. Бих отворила втора атомна електроцентрала. За енергийна независимост, търговия и зелено бъдеще, почиващо на електроенергията.

10. Проблемът с доверието във властта и легитимността на изборите е последния проблем, който ще адресира програмата. Като ключ към разрешаването му предлагам народните представители да се избират поименно, а не по партии. Да се гласува за отделни личности заради техните предложения и изявления, а не за големи партии с мащабни, но неясни в същността си предизборни кампании.